

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

7e jaargang nummer 2

augustus 1997

De Eenheid der Gelovigen

door Ds. H. Bultema, 1924

1. De Eenheid der Gelovigen is door Christus Gewild

Er is op de bodem van het menselijk hart een diepe zucht naar eenheid. In de diepste grond is deze zucht te verklaren uit het feit dat de mens naar Gods beeld is geschapen. God is één en éénvoudig. En niettegenstaande zijn val en verblinding heeft de mens een vaag besef dat de eenheid en niet de tweespalt door God wordt gewild en de eerste en niet de laatste zijn bestemming is.

Deze zucht naar eenheid heeft zich in de wenteling der eeuwen steeds, zij het dan ook in verschillende vorm, geopenbaard.

Bij Kain openbaarde zich dit streven naar eenheid in het bouwen van een stad; bij de lieden na de vloed in het bouwen van een toren, welks spits het eenheidsteken voor de lieden van verschillende spraak zou zijn. Al de wereldveroveraars streefden er steeds naar om de ganse bekende wereld aan zich als één volk te onderwerpen. Al het streven der wereldrijken was ech-

ter steeds een jagen naar de eenheid van macht, de macht van grote legers, de macht van het goud en de macht der menselijke wijsheid.

God heeft tegenover dit streven alle eeuwen door getoond dat Hij geen lust heeft in zulk een eenheid en dat Hij niet wil behouden door een groot heir en dat de held niet gered wordt door grote kracht. ^{Ps. 33:16} Waar de volken vermeldden van krijgswagens en krijgssossen, daar was het steeds Zijn wil dat Zijn volk zou roemen in de naam van Jehova.

Het goud en de goudmacht noemt God de "onrechtvaardige Mammon", terwijl Hij van de macht der wijsheid zegt, dat de wereld juist door de wijsheid God niet heeft gekend. ^{1Kor. 1:21}

De Heere wil de eenheid der heiligen. Nergens blijkt dit duidelijker dan in het Hoge priesterlijk Gebed des Heilands in Joh. 17.

Hij bidt daar om zeven heerlijke zaken voor de Zijnen, namelijk, dat

ze bewaard mogen blijven in de wereld, dat

ze vol van Zijn blijdschap mogen zijn, dat

ze voor de Boze bewaard mogen blijven, dat

ze geheiligd in Zijn Woord mogen zijn, dat

ze één mogen zijn, dat

ze bij Hem mogen zijn om Zijn heerlijkheid te aanschouwen, en dat

ze vol mogen zijn van de liefde des Vaders.

De bede om de eenheid der gelovigen is buitengewoon sterk en wordt opgezonden met bijzondere drang en is ook langer dan de andere. Hij bad aldus:

"Opdat zij allen één zijn, gelijkertwijfs Gij, Vader, in Mij, en Ik in U, dat ook zij in Ons één zijn, opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt. En Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij één zijn, gelijk als Wij één zijn. Ik in hen, en Gij in Mij; opdat zij volmaakt zijn in één, en opdat de wereld bekenne,

dat Gij Mij gezonden hebt, en hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt." ^{Joh. 17:21-23}

Uit deze hoogst merkwaardige bede blijkt klaarlijk dat de Heer de eenheid der gelovigen wil en dat alle gemis dier eenheid tegen Zijn heilige wil indruist. Een zevental zaken ligt in deze geheel unieke bede besloten.

Vooreerst is het duidelijk dat we hier niet een gewone vrome wens of begeerte hebben, maar een bede, meer nog, een wilsverklaring van de Zaligmaker. ^{Joh. 17:24}

Ten tweede valt niet tegen te spreken dat hier aan een openbare, uitwendige en zichtbare eenheid moet worden gedacht en niet bloot aan een inwendige, zoals wel is beweerd. Immers de wereld zal die eenheid zien en haar belijdenis van de Christus er op funderen.

Ten derde blijkt hier een volkomen eenheid bedoeld te zijn en niet bloot een vereniging of samenvoeging van ongelijksoortige bestanddelen, een unie of federatie, genootschap of bond. Want de Heiland bidt immers om een eenheid zoals de Vader en de Zoon die hebben. De eenheid, die hier wordt afgebeden, is dus zowel heilig als volkomen. Ze had niet sterker uitgedrukt kunnen worden dan in deze bede des Heilands is geschied.

Ten vierde zal een ieder moeten toestemmen, dat deze bede niet bloot

blijkt geldig te zijn voor de Gemeente der eerste eeuwen in onderscheiding van de tegenwoordige Kerk, maar voor de gelovigen van alle tijden en plaatsen.

Dit is wel te zien waar de Heiland bidt: "Ik bid niet alleen voor deze, maar ook voor degenen, die door hun Woord in Mij geloven zullen." Joh. 17:20

Ten vijfde zegt ons vers 22 dat al de gaven des Heilands aan Zijn volk hun doel hebben in de eenheid der gelovigen. De heerlijkheid is toch de luister Zijner heiligheid, die alle andere gaven onderstelt en omvat. Welnu, deze rijkdom van gaven heeft Hij hun gegeven, opdat, d. i. met het doel en bepaalde oogmerk, dat zij één zijn.

Ten zesde blijkt hier dat de volmaaktheid en de voltooiing der Gemeente niet eerder zullen komen dan bij de eenheid der gelovigen. Eerst als de gelovigen één zijn en te zamen ten volle verenigd met Christus en door Christus met God, zal het werk der verlossing zijn beslag gekregen en zijn finale bereikt hebben. Joh. 17:23

Volmaakt in één. Zolang de eenheid er niet is, is dus ook de volmaaktheid er niet. Dat alle volmaaktheidsdrijvers dit wel ter harte nemen!

En tenslotte bidt de Zaligmaker hier om een absolute algemene eenheid. "Opdat zij allen één zijn." Joh. 17:21
Geen enkele gelovige of groepje van gelovigen is hier buiten gesloten.

Vergelijken we nu de feitelijke toestanden der gelovigen met dit gebed des Heeren, dan ontwaren we aanstonds, dat deze afgebeden eenheid aller gelovigen thans niet bestaat.

Nader nog, wij zien hier tevens, dat al de jacht naar vereniging en federatie in onze dagen juist door dit gebed om eenheid ten stelligste wordt veroorzaakt, ja, zevenvoudig gewroken.

Twee zaken zijn hier dan klaar als de zon: enerzijds dat de Heiland de eenheid der gelovigen wil en die wil heeft uitgedrukt in een hartroerende smeking; anderzijds dat die bede na negentien honderd jaren nog nimmer verhoord is.

Doch nu mogen we wel met verwondering vragen of de Heere Jezus dan niet altijd wordt verhoord; of het mogelijk zou zijn dat Zijn gebed onverhoord zou blijven?

Geloofd zij Zijn naam! neen, dit is niet mogelijk. Bij Lazarus' graf heeft Hij Zelf getuigd: "Ik wist dat Gij Mij altijd hoort." Joh. 11:42

Dit geldt van elk Zijner gebeden en van Zijn gehele bediening der voorbeding. Wij kunnen er dan vast op aan, dat ook deze bede om de eenheid der gelovigen wordt verhoord en ten dele reeds is verhoord.

Er is nu reeds een zevenvoudige, d. i. een volkomen eenheid aller gelovigen. Die vinden we het volledigst beschreven in Ef. 4:4-6. Komt, bezien we die thans meer van nabij.

2. De Tegenwoordige Eenheid der Gelovigen

Dat hier een tegenwoordige eenheid bedoeld is blijkt voornamelijk uit tweeërlei: Er wordt gezegd in de tegenwoordigen tijd:

"Eén lichaam is het," ^{Ef. 4:4} en de gelovigen worden vermaand te behouden de eenheid des Geestes. ^{Ef. 4:3}

Alleen wat wij hebben, kunnen we behouden, vasthouden, bewaren.

1. Eén Lichaam ^{Ef. 4:4}

Herhaaldelijk wordt ons door Paulus geleerd dat de Gemeente het lichaam van Christus is. De Gemeente wordt ook wel voorgesteld als een gebouw, een huisgezin, een kudde en een leger soldaten, doch dit zijn slechts zinrijke beelden, doch de Gemeente is het lichaam van Christus.

Hiermee is geen zinnebeeld bedoeld, maar de rijkste, heerlijkste werkelijkheid.

De Gemeente is het lichaam van de verworpen en verheerlijkte Christus, Die ter rechterhand des Vaders is gezeten. ^{Ef. 1:20-23} De Gemeente is een deel van Hem, vlees van Zijn vlees en been van Zijn benen. ^{Ef. 5:30}

Die volkomen eenheid komt nergens sterker uit dan waar we lezen:

"Want gelijk het lichaam één is, en vele leden heeft, en alle leden van dat éne lichaam, vele zijnde, maar één lichaam zijn, alzo ook Christus."

^{1Kor. 12:12}

Dit is inderdaad een wonderlijke uitdrukking. Eigenlijk ook geen wonder, want het is een uitdrukking ten opzichte van Hem Wiens naam wonderlijk is. ^{Recht. 13:18; Jes. 9:5}

Wij zouden hier echter verwacht hebben, dat de Heilige Geest gezegd had: "Alzo ook de Gemeente van Christus," doch er staat "Alzo ook Christus."

Het lichaam en wij, de leden, worden hier genoemd: Christus. Dit komt volkomen overeen met hetgeen Hijzelf vanuit de hemel zei: "Saul, Saul, wat vervolgt gij Mij," ^{Hand. 9:4} toen deze Zijn schapen vervolgde.

Paulus heeft dit woord nimmer vergeeten. De eenheid van Christus en Zijn Gemeente als Zijn lichaam werd voortaan een van de hoofdpunten Zijner prediking. Als in heilige verrukking roept hij van deze mystieke eenheid uit: "Deze verborgenheid is groot, doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de Gemeente." ^{Ef. 5:32}

Van het natuurlijk lichaam en deszelfs wording riep eens David uit: "Hoe kostelijk zijn mij, O God, Uwe gedachten, hoe machtig vele zijn hare sommen!" ^{Ps. 139:17} Maar hoeveel te meer dient elke gelovige dit uit te roepen van dit wonderlijke lichaam van Christus. En er is maar één lichaam. Christus heeft geen twee lichamen, doch slechts één. En dit is niet alleen onderscheiden van de we-

reld en het christendom, maar ook van Israël en het Koninkrijk. De Gemeente is het volk voor (niet: door) Zijn naam, dat thans uit de volken wordt genomen. ^{Hand. 15:14}

De Gemeente, dit zagen we hierboven, draagt Zijn naam. Het is hiermee gesteld als met een vrouw, die door haar huwelijk haar naam verliest en de naam haars mans aanneemt.

De Israëlieten waren geen Christenen. Het is een geboekstaafd geschiedkundig feit, dat de discipelen eerst te Antiochië Christenen werden genaamd. ^{Hand. 11:26} De Geest was toen nog niet ^{Joh. 7:39} en daarom kon men in Israel niet hebben de zalving des Heiligen Geestes, gelijk al de gelovigen die thans hebben: de inwoning en inwerking des Geestes.

De eenheid der gelovigen kan zwaarlijk sterker worden uitgedrukt dan in het ene woord lichaam. Daar is eenheid van leven, van oorsprong, van hoofd, van bestemming, van roeping en van sympathie, want als één lid lijdt, lijden alle leden mede. ^{1Kor. 12:26}

Toch is er bij die volkomen organische eenheid ook weer de rijkste verscheidenheid en pluriformiteit. Deze wordt lang en breed beschreven in de schildering van de verschillende leden des lichaams in 1Kor. 12, alsmede in Rom. 12:4-8.

2. Eén Geest ^{Ef. 4:4}

Gelijk één geest heel het menselijk

lichaam bezielt en beheerst, alzo doet dit de Heilige Geest ten opzichte van het mystieke lichaam van Christus.

De Geest voedt het lichaam met al de schatten die in Christus verborgen zijn. ^{Joh. 16:14; Kol. 2:3}

Zoals in den dag des Ouden Verbonds Jehova woonde in de tempel te Jeruzalem, zo is thans de Gemeente de heilige tempel des Geestes, een woonstede Gods door den Geest. ^{Ef. 2:21, 22}

Men vergelijk hiermede Ex. 40:34, 35; 2Kron. 5:13, 14

Gelijk eens de Heilige Geest de Heere Jezus een natuurlijk lichaam heeft toebereid, door de schoot van Maria te overschaduwten, alzo bereidt Hij thans aan Christus een geestelijk lichaam in den schoot der volken.

De Gemeente is door één Geest tot één lichaam gedoopt. ^{1Kor. 12:13} Door deze bekwame Bouwheer wordt deze heilige tempel wel samengevoegd. ^{Ef. 2:22}

De Heer Zelf bouwt echter ook Zijn Gemeente. ^{Mat. 16:18; Hand. 2:47}

Uit eerstgenoemde tekst blijkt dat de Gemeente er toen nog niet was en nog in de toekomst lag. Zij was de verborgenheid, die van alle eeuwen verborgen is geweest in God. ^{Ef. 3:5, 9; Kol. 1:24-26}

Eerst op de Pinksterdag is de Gemeente tot één lichaam gedoopt. ^{1Kor. 12:12} Toen is de nieuwe tempel gesticht. ^{2Kor. 6:16}

De Gemeente is nu het heiligdom waar de goddelijke Heilige Geest

troont. Dit Heiligdom behoeft niet eenmaal 's jaars gereinigd te worden, want de reiniging is eens voor altoos geschied.

Zelfs het lichaam van iedere gelovige is zulk een gereinigd heiligdom ^{1Kor. 6:15-20} waar de Geest Gods als de nimmer vertrekkende Bewoner vertoeft.

Men gevoelt welke heerlijke en volkomen eenheid ook hierin is aangegeven. Dezelfde Geest woont in elk kind Gods, hij zij dan wit of zwart, rijk of arm, geleerd of ongeleerd.

Men gevoelt tevens dat deze eenheid onverstoortbaar is, door mensenhand niet kan worden verbroken. De Geest zal eeuwiglijk blijven. ^{Joh. 14:16, 17}

Alle menselijke organisaties en godsdiensttempels zullen vroeger of later tot puin worden geslagen, doch deze heilige tempel zal zelfs door de poorten der hel niet worden overweldigd, ^{Mat. 16:18} dewijl de Geest er in woont en er over waakt.

Die Geest is de grote Leraar en Leidsman der Kerk bij 's Heeren persoonlijke afwezigheid. Hij leidt haar in alle waarheid, maakt haar de toekomstige dingen bekend en verheerlijkt in dit alles Christus. ^{Joh. 16:13-15}

3. Eén Hoop ^{Ef. 4:4}

Kinderen van één huis ontvangen straks dezelfde erfenis, aldus is het ook hier gesteld. De leden van één lichaam gaan allen gelijke toekomst tegemoet.

De gelovigen zijn wedergeboren tot een levende hoop. ^{1Petr. 1:3} Zij zijn geroepen tot een heilige en hemelse roeping. ^{Ef. 1:5; 2Tim. 1:9} Een roeping, die van boven is. ^{Fil. 3:14} De gelovigen zijn bekeerd om God te dienen en Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten. ^{1Thes. 1:9} ¹⁰ Het is de hoop der Gemeente om opgenomen te worden de Heer te ontmoet in de lucht. ^{1Thes. 4:14-17} Het behoort mede tot haar roeping om in de toekomstige eeuwen den uitnemenden rijkdom Zijner genade te vertonen. ^{Ef. 2:7}

Volgens de Brief aan Efeze heeft de Gemeente drieërlei roeping:

om in de toekomstige eeuwen van het vreedrijk eene exhibitie van de genade Gods te zijn voor het oog aller volken en engelen en duivelen; ^{2:7}

voorts om nu aan de overheden en de machten in den hemel, d. i. de engelen, de veelvuldige wijsheid Gods bekend te maken, ^{3:10} en tenslotte om zichzelf op te bouwen in de liefde. ^{4:16}

Het is de grote fout der historische Kerk steeds geweest, dat zij haar roeping steeds uitsluitend tot deze boze wereld heeft beperkt. Zij wilde steeds de wereld beheersen, bekeren of fatsoeneren en wat dies meer zij, terwijl de apostel de roeping der Kerk opvat als naar boven, de engelenwereld en de toekomstige eeuwen.

Israël had een roeping hier beneden, de Gemeente heeft een roeping boven.

Daarom wordt zij opgeroepen om te bedenken en te zoeken de dingen, die boven zijn en niet die op aarde zijn. ^{Kol. 3:1-3} Alleen al dit woord maakt een wereldse roeping onmogelijk en verbiedt ons ten enenmale er een voor de Kerk aan te nemen.

Natuurlijk, als zij Christus als het Hoofd vasthoudt en het licht, dat zij in Hem heeft, laat schijnen, dan zal zij deze wereld tot rijke zegen zijn, gelijk ze dit ook steeds is geweest.

Er is slechts één hoop. Wanneer we het algemene Christendom horen, dan zou men licht gaan denken, dat er velerlei soort hoop was; een hoop op wereldvrede, wereldveiligheid, werelddrooglegging, wereldwelvaart, wereldbeking, enz.. Doch de ware Gemeente heeft slechts één enkele voorwerpelijke hoop, namelijk Christus in Zijn wederkomst tot opname der gelovigen.

De genade Gods leert ons bij een matig, rechtvaardig en godzalig leven die zalige hoop te verwachten. ^{Tit. 2:12, 13}

Een ieder, die door Gods genade deze zalige hoop deelachtig mag zijn, kan getuigen van de vertroostende, verlichtende, reinigende kracht dezer hoop. Ach, dat alle oprecht gelovigen zich daarvan maar ten volle bewust waren!

4. Eén Heer ^{Ef. 4:5}

De zevenvoudige eenheid der Gemeente centraliseert zich om de Hei-

lige Drieëenheid, gelijk men zal bespeuren. De Geest wordt het eerst genoemd, dewijl Hij de Bewerker der eenheid is. Ze is een eenheid des Geestes. ^{Ef. 4:3} De Heere Jezus staat in het midden, dewijl de eenheid der Kerk is tot stand gebracht door Zijn lijden en sterven en opstanding.

Hij was het tarwezaad dat in de aarde viel en veel vrucht voortbracht. ^{Joh. 12:24} "Een iegelijk zaad zijn eigen lichaam," zegt de Apostel in verband met de opstanding. ^{1Kor. 15:38} Welnu dit zaad bracht ook zijn eigen lichaam voort. Hij bracht door Zijn lijden en sterven waarlijk veel vrucht voort. En daardoor heeft Hij Zijn Vader verheerlijkt. ^{Joh. 15:8}

Door Gods genadige en geheimnisvolle toerekening is elke gelovige met Christus gekruisigd, ^{Rom. 6:6; Gal. 2:20} met Christus gestorven, ^{Rom. 6:4; Kol. 2:12} met Christus begraven, ^{Rom. 6:4} met Christus levendgemaakt, ^{Ef. 2:5} en opgewekt, ^{Ef. 2:6; Kol. 3:1} De gelovigen zijn in Hem uitverkoren vóór de grondlegging der wereld ^{Ef. 1:4} en ontvingen in Hem reeds genade ^{Ef. 4:6} vóór de tijden der eeuwen. Dus alvorens de schuld der zonde daadwerkelijk gemaakt was ontvingen zij reeds de rode bloedstreep door de schuldrekening. ^{2Tim. 1:9}

Zo kan het dan voorzeker geen verwondering baren, dat Christus de enige Heer der Gemeente wordt genaamd, Die uit kracht der herscheping hun Meester is, Die hen vrijkocht uit de slavernij van Satan en zonde.

Deze heerschappij over de Gemeente wil de Heiland met niemand delen, met geen enkele Paus of Priester, Kardinaal of Koning.

De Kerk is op Hem als op de petra gebouwd. ^{Mat. 16:18} Zijn bloed was haar losprijs. ^{Hand. 20:28} Hij is haar Hoofd. ^{Ef. 1:23} Zij roept Zijn naam aan en verkondigt Zijn dood. ^{1Kor. 11:18-26} Hoe zou Hij dan ooit Zijn heerschappij over de Gemeente met iemand kunnen delen?

Hij wil in de Gemeente in alles de eerste zijn, ^{Kol. 1:18} gelijk een man in het hart en leven van de huisvrouw zijner jeugd in alles de eerste wil zijn. Luister slechts naar de wondervolle beschrijving van de apostel Paulus:

"Gij mannen hebt uw eigen vrouwen lief, gelijk ook Christus de Gemeente liefgehad heeft, en zichzelf voor haar heeft overgegeven; opdat Hij haar heiligen zou, haar gereinigt hebbende met het bad des waters door het Woord; opdat Hij haar Zichzelf heerlijk zou voorstellen, een Gemeente, die geen vlek of rimpel heeft, of iets dergelijks, maar dat zij zou heilig zijn en onberispelijk." ^{Ef. 5:25-27}

De dag komt waarop de Vader voor deze Koningszoon een bruiloft zal maken. Dat het Hoofdschap van Christus hier niet afzonderlijk vermeld staat is daaruit te verklaren dat dit in Zijn Heere-schap begrepen is.

Als Heer is Hij het regerend Hoofd over de Gemeente.

5. Eén Geloof ^{Ef. 4:5}

In de praktijk des levens spreken wij van velerlei geloof en geloven, doch men ziet er is maar één geloof. Dit is even waar als dat er maar één Vader, één Zoon en één Geest is.

Het is evenwel duidelijk uit heel deze gouden keten dat het geloof hier niet dient te worden opgevat in onderwerpelijke, maar in de voorwerpelijken zin van den inhoud des geloofs; van hetgeen dus geloofd moet worden. Judas gebruikt in zijn korte Brief het woord geloof tweemaal in deze zelfde zin en betekenis.

Men denke hier dan niet aan het geloven als aannemende daad van de mens. Want in die zin is er nogal wat verschillend geloof. Dan kan men spreken van toevluchtnemend en toeëigenend geloof, sterk en zwak geloof, klein en groot geloof, enz. Van daar dat er ook verschillende geloofsbelijdenissen zijn. Er is zelfs een afzonderlijke theologische wetenschap die zich ten doel stelt een vergelijkende studie van de verschillende geloofsbelijdenissen te maken.

Er is echter maar één groot voorwerp des geloofs, namelijk de Heere Jezus Christus: "Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem." ^{Joh. 3:36}

Toen de stokbewaarder vroeg wat hij moest doen om zalig te worden, werd

hem gewezen op het geloof in Christus alleen. ^{Hand. 16:31} Daarheen wijst ook het zendingsbevel des Heilands. ^{Mark. 16:15, 16}

Er is maar één geloof en ook hier wil de Heer van geen tweede weten. Er is, helaas, zoveel kerkgeloof, geloof in de Professoren en Predikanten, geloof in de vaderen en in Calvijn, Kuyper en Bavinck, geloof in Dordt en in de Dordtse Kerkenorde, geloof in de Synode en de Synodale Commissies, geloof in het beginsel en in de macht der theologische wetenschap.

Als historisch geloof kan dit, zoals vanzelf spreekt, minder kwaad, doch als objecten des geloofs strijden ze met het woord, dat hier staat geschreven en dat men als Gods Woord dient te laten staan en gelovig aanvaarden.

De waarheid van dit woord zien we dagelijks bevestigd. Zolang de gelovigen zich blijven richten op het ene voorwerp des geloofs, Christus en, in bredere zin, het geschreven Woord, zijn ze één. Dan kunnen de gelovigen uit alle genootschappen samen gaan, samen werken en samen strijden.

Doch zodra ze het oog van het geschreven en het persoonlijk Woord afwenden, ontstaat er verwijdering, twist en tweedracht. In plaats van dan te strijden voor het geloof, eenmaal aan de heiligen overgeleverd, ^{Jud. :3} begint men elkander te bestrijden. En een oorlog van heiligen tegen heiligen is wel zeer verre van een heilige oorlog.

6. Eén Doop ^{Ef. 4:5}

Vele uitleggers willen in deze volmaakte keten van goud hier een schakel van water invoegen door hier aan de waterdoop te denken. Doch daarmee verzwakt men de ganse keten.

We kunnen er vast op aan dat we hier niet aan de waterdoop hebben te denken. De Schrift spreekt van een waterdoop, vuurdoop, bloeddooop en Geestesdoop, en het kan nooit genoeg worden bejammerd, dat men de eerste zo eenzijdig verheven heeft ten koste van de laatste. Het valt niet zwaar het bewijs te leveren, dat we hier niet met de meeste uitleggers aan de waterdoop hebben te denken.

Vooreerst toch is het ondenkbaar dat de waterdoop, die in de Schrift gans niet wordt beklemtoond en bij Paulus slechts elf maal even wordt genoemd, hier in zijn belangrijkheid naast de Vader, Zoon en Heilige Geest zou worden geplaatst. Dit kan alleen een veruitwendigd Christendom, dat op eenzijdige wijze de Doop en het Avondmaal overschatte, menen en leren.

Ten andere: Waarom zou Paulus hier alleen de waterdoop noemen en niet het Avondmaal, daar deze toch zeker in belangrijkheid voor de Doop niet onder doet?

Ten derde: De grote waarheden, hier genoemd, zijn allemaal objectief, waarom zou hier nu aan den waterdoop, die volgens Petrus een vraag

van een goed geweten is, ^{1Petr. 3:21} worden gedacht? Wij weten toch dat het geweten zeer subjectief en verschillend werkt en dat er dientengevolge velerlei waterdoop in de Kerk wordt gevonden, althans niet minder dan drie hoofdvormen.

Men doopt wat den vorm betreft door begieting, besprenging en onderdompeling.

Rakende de voorwerpen doopt men de zuigelingen, twaalfjarige kleinen en volwassenen, na oprechte belijdenis.

Derhalve blijft er van de eenheid des waterdoops onder de Christenheid niet veel over. Die is er eenvoudig niet, zodat dit alleen genoegzaam is om hier niet aan den waterdoop te denken.

Verder: Indien de Heer had gewild dat Zijn Gemeente uitsluitend één vorm van waterdoop zou waarnemen dan hadden we wel mogen verwachten, dat Hij dit duidelijk zou hebben gezegd, doch Hij heeft ons op geen enkele plaats gezegd wat die vorm zou zijn. En stel voor een ogenblik dat de Heer dit wel gedaan had, zoals vele broeders menen dat Hij deed, dan had de Heer op dit stuk toch gans ongevoon met Zijn mondige en vrije Gemeente gehandeld.

Want ten aanzien van het Avondmaal, de eredienst, den preekvorm en zelfs ten opzichte van de regering der Kerk heeft Hij Zijn Gemeente de grootste

vrijheid gelaten en heeft Hij haar kennelijk niet willen binden in het dwangbuis van vormen en reglementen. De Gemeente is door de wet der wet gestorven; och, dat men dit toch eens begrijpen wilde! "De wet werkt toorn;" dat men ook dit diep zielkundig woord eens goed doordacht! ^{Rom. 4:15}

Voorts bedenke men wel dat plaatsen als Hebr. 6:2 en 1Petr. 3:21 volstrekt geen waarde hechten aan het water als zodanig. Wie modalistisch daarin blijft hangen, doet aan de geest en de strekking van heel het Woord te kort.

En tenslotte: In al de zes eenheden waarvan Paulus hier gewag maakt benevens deze ene, is iets genoemd, dat het gemeengoed aller gelovigen is. Dit kan van de waterdoop geenszins worden gezegd. Inzonderheid niet van de ene vorm van doop. Er zijn toch miljoenen niet gedoopt door onderdompeling. Doch genoeg.

Vraagt men aan welke doop hier dan moet worden gedacht, zo antwoorden we, dat hier de Geestesdoop is bedoeld. Er zijn godzalige mannen, die menen, dat deze als een tweede genade slechts het begeerlijk deel van enkele gelovigen is, doch die gedachte is kennelijk ontstaan door verwarring van begrippen.

Paulus zegt immers tot de waarlijk niet hoogstaande Korinthische gelovigen: "Want ook wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt." ^{1Kor. 12:13}

Alle gelovigen zijn door die Geestesdoop met Hem begraven in de dood. Er is noch in Rom. 6:4 noch in Kol. 2:12 met één woord sprake van een waterdoop.

Alle gelovigen zijn door die Geest in Christus dood gedoopt. Alle gelovigen hebben de Geest en "zo iemand de Geest van Christus niet heeft, die komt Hem niet toe." Rom. 8:9, 11-26

Alle gelovigen zijn evenwel niet vervuld met de Geest. Dit is echter wel degelijk hun aller roeping, zoals blijkt uit Ef. 5:18

De Doop, alzo opgevat, behoort dus metterdaad tot "de gemene zaligheid," Jud. 3 gelijk al de andere schalmen van deze keten. In deze zin genomen is er waarlijk maar één Doop. Het is de inlijving in de ganse, rijke, volle Christus door de werking des Heiligen Geestes; niet het teken, maar de betekende zaak zelf.

7. Eén God en Vader van allen ^{Ef. 4:6}

De Gemeente wordt genoemd: de Gemeente Gods. Zij heeft God tot Vader. Hij is de Vader van allen. Dit woord versta men goed. Hij is niet de Vader van alle mensen maar van de gelovigen. Over hen gaat het hier immers.

De leer van het algemeen Vaderschap Gods is een uiterst gevaarlijke leer, daar zij de wedergeboorte feitelijk overbodig maakt, met de zonde en de afval van God geen ernst maakt, noch met de toorn en de straf Gods.

De Heere Jezus zei tot de Joden, die Hem verwierpen: "Gij zijt uit den Vader den duivel," Joh. 8:44 terwijl wij elders lezen: "Zovelen Hem aangenomen hebben, heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk, die in Zijn naam geloven." Joh. 1:12

Alleen door het geloof wordt men dus kind van God en krijgt men God tot Vader.

Die Vader is als de souvereine God boven allen. Hij heeft volstreckte macht en alle recht om onbepaalde gehoorzaamheid van Zijn kinderen te vragen.

De wenk is hier tevens gegeven, dat Zijn kinderen nimmer uit het oog zullen verliezen dat Hij als de Hoogverhevene hoog boven hen troont en dat ze Hem dus steeds met heilig ontzag en eerbied zullen naderen; een wenk, die in onze dagen door velen wel meer mocht worden behartigd. Als Vader vraagt Hij eer.

En dóór allen. Dit wil zeggen, dat Hij door al Zijn kinderen werkt. Hij maakt ze allen dienstbaar aan Zijn heilige wil en tot verheerlijking Zijns groten naams.

En in u allen. Met name uit het Hoegepriesterlijk gebed blijkt zeer duidelijk, dat de Vader niet alleen hoog boven de aarde woont, maar met de Zoon en de Geest ook woning maakt in de gelovigen. Ons verstand duizelt hier. Wij begrijpen er niets van, doch door

het geloof kunnen we dit gemakkelijk onbegrepen aangrijpen.

De Vader woont niet alleen in ons, doch Hij bewerkt ook in ons "beide het willen en het werken naar Zijn welbehagen." ^{Fil. 2:13}

Als de Satan onder Zijn toelating kan wonen en werken in de kinderen der ongehoorzaamheid, ^{Ef. 2:2} hoeveel te meer zal onze lieve Vader in Christus dan in ons kunnen wonen en werken.

Zo hebben we dan kortelijks geblikt op de tegenwoordige en zevenvoudige eenheid aller gelovigen.

Daniël was onverschillig voor de geschenken en voor den halsketen van een heidens vorst, doch wij danken en loven onze God, dat Hij ons deze allerkostelijkste keten heeft geschonken. Dat wij ons dan benaarstigen te behouden de eenheid des Geestes! ^{Ef. 4:3}

3. De Toekomstige Eenheid der Gelovigen

Voorzover zij reikt is de tegenwoordige eenheid der Gemeente als organisme zevenvoudig, d. i. volkomen. Doch wij zagen tevens dat deze eenheid niet onderwerpelijk, maar voorwerpelijk is; niet bestaat in het werk des mensen, maar in het werk Gods; in de voorwerpelijke heilgoederen, die God aan Zijn Gemeente gaf in Christus.

Zodra wij een blik werpen op het werk van de mens, ook van de gelovige mens, is er niet alleen de grootste verscheidenheid, maar ook de grootste on-eenigheid en verdeeldheid. De verscheidenheid is op zichzelf niet kwaad. Ze is zelfs van God gewild. Dit laat de apostel uitkomen terstond nadat hij op de zevenvoudige eenheid gewezen heeft, als hij wijst op de verscheidenheid van gaven of ambten. ^{Ef. 4:7, 11}

Verscheidenheid in de eenheid en eenheid in de verscheidenheid is juist het geheim van alle schoonheid. Schoon

gezang bestaat uit de samenvloeiing van verschillende stemmen. Zelfs in de hemel der heerlijkheid zal bij de hoogst mogelijke eenheid nog de rijkste variatie en verscheidenheid zijn.

Bestond er in Gods Kerk alleen maar verscheidenheid, alleen maar pluri-formiteit, zoals sommigen dit ons liefst zouden doen geloven, zo zou er niets te klagen zijn. Want de verscheidenheid is van God en is in een lichaam uiteraard volkomen op haar plaats.

Doch de verdeeldheid, de twist en tweespalt is niet uit God, maar "uit de Boze" en uit het vlees, waarin geen goed woont. En het behoeft toch waarlijk geen betoog, dat er veel nijd en twist onder de gelovigen is en dat zelfs zij die staan op de gemeenschappelijke bodem van eenzelfde belijdenis "elkander vereten en verbijten." ^{Gal. 5:15}

Bovendien liggen de volgelingen van de Jannen treurig uit elkander:

Die van Jan Calvijn liggen in een dozijn afdelingen uit elkander:
Van Jan Knox zijn er ook ongeveer een dozijn Presbyterianen.
Van Jan Bunyan een dozijn Baptisten.
Van Jan Wesley zijn er twee dozijn Methodisten.
En Jan Darby heeft er een half dozijn.

Doch genoeg van deze droeve lijst, waarbij iemand de tranen in de ogen springen.

Dit verschil is allemaal subjectief, want zij hebben allen de zevenvoudige eenheid als gelovigen (niet als kerkleden, maar als gelovigen) gemeen. Zal dit nu nimmer anders worden?, zo zijn wij geneigd uit te roepen.

Zal er niet eenmaal een dag aanbreeken, waarop er ook volkomen onderwerpelijke eenheid van geloof en kennis zal zijn?

En zal de Gemeente des Heeren zich niet eenmaal als een eenheid openbaren voor het oog der ganse wereld, opdat de wereld haar mag zien en geloven dat Christus waarlijk de van God gezonden Messias is? Dit was immers de bede des Heilands en zal die bede des Heiligen dan nimmer verhooring vinden?

Zijn naam zij geloofd!, deze eenheid zal komen op 's Heeren tijd. Paulus zag er naar uit, verwachtte haar en

verlangde er naar en heeft er van gebeld in deze woorden:

"Totdat wij allen zullen komen tot de eenheid des geloofs en der kennis van de Zoon Gods, tot een volkomenen man, tot de mate der grootte der volheid van Christus." ^{Ef. 4:13}

Paulus spreekt in de toekomstigen tijd ten bewijze dat de eenheid des geloofs en der kennis er in zijn dagen nog niet was. Die is er ook thans nog niet.

Al ons geloven en kennen is helaas nog zeer ten dele. Elk heeft nog maar een deel en brokstuk, terwijl intussen velen menen, dat zij alles reeds bezitten op het punt des geloofs en der kennis.

De apostel denkt hier aan de opname en de verheerlijking der Gemeente. Dan, en niet eerder, zal de bede des Heilands van Joh. 17:21 worden verhoord. Dan zullen al de heiligen tezamen begrijpen welke de breedte en lengte, en hoogte en diepte zij, en belijden de liefde van Christus. ^{Ef. 3:18, 19}

De Heere Jezus wordt dan verheerlijkt in Zijn beiligen en bewonderd door allen die in Hem geloven.

"Een volkomen man." ^{Ef. 4:13} Hiermede wordt niet Christus bedoeld, noch Zijn Gemeente, maar deze beide tezamen. Gelijk Adam en Eva eens tezamen man geheten werden, ^{Gen. 2:27} alzo worden hier Christus en Zijn Gemeente,

als de tweede Adam en de tweede Eva, tezamen genoemd een volkomen man.

Bedoeld is een volwassen, volgroeide man. De Gemeente is thans nog onvolwassen. Toch is zij de vervulling, d. i. de aanvulling van Hem. ^{Ef. 1:23} Maar dit zegt ons tevens dat Gods nieuwe man nog niet volwassen is.

De Heer is nog aldoor werkzaam om zich uit Jood en Heiden een nieuwe man te scheppen. ^{Ef. 2:15} De Gemeente groeit thans nog elke dag meer aan.

Zij groeit op uit Christus, zoals ons in Ef. 4:16 wordt geleerd. Terzelfder tijd echter groeit ze ook naar Hem toe. Zij groeit op tot de maat van de volle wasdom van Christus. ^{Ef. 4:13} Zij verkrijgt Zijn grootte, Zijn gestalte. Hij zal haar laag en vernederd lichaam herscheppen en aan Zijn eigen lichaam gelijk maken, door de grote kracht waarmee Hij alles aan Zich kan onderwerpen. ^{Fil. 3:21} Wij zullen Hem gelijk zijn, zo juicht Johannes. ^{1Joh. 3:2}

Welk een troostvolle toekomst wacht de gelovigen, nietwaar? Welk een troost is deze toekomstige eenheid der gelovigen bij al de verbrokkeling en verdeeldheid der kinderen Gods.

Er is thans geen enkel middel of groep, die de zo vurig begeerde eenheid kan tot stand brengen. Er is geen enkele groep of genootschap, waarvan als zodanig samenbindende en heilige kracht uitgaat. Wel gaan er van elke vereniging onheilige invloeden uit. Het is hiermede gesteld als met het heilig vlees in de slip van het kleed, waarvan Haggai gewaagt. ^{Hag. 2:13} Er gaat van geen enkele secte of groep gelovigen als zodanig een heilige invloed uit. Wel het tegendeel.

Het dode lichaam, waarvan Haggai ook spreekt, ^{Hag. 2:14} m. a. w. het bederf der zonde, tast letterlijk elke afdeling der Christenen aan. Aan de giftige adem van Satan en zonde ontkomt hier beneden niets of niemand.

En behalve de creatuurlijke beperking van de gelovigen is er niets dat de volkomen onderwerpelijke eenheid der gelovigen zo in den weg staat als Satan en zonde, zojuist genoemd.

Doch juist die twee zullen bij 's Heeren komst volkomen onschadelijk worden gemaakt. Dit is dan een reden te meer waarom we met groot verlangen dienen uit te zien naar die heil-aanbrengende komst des Heeren.

Op verzoek van de Nederlandse Vereniging Voor Stereofotografie hoopt Ab Klein Haneveld op een landelijke bijeenkomst van deze vereniging een serie van zijn 3-dimensionale dia's over Israël en wellicht ook Petra te vertonen. Dit zal plaats vinden op zaterdag 27 september in Cultureel Centrum C-Drie, Wilaertstraat 49 te Soest, 's middags van 2 tot 3 uur. De bijeenkomst is toegankelijke voor niet-leden!

Het Woord

door Prof. F. Bettex, 1908

Christus was niet alleen een beeld van de volkomen mens, van de mens zoals hij wezen moest, Hij is ook de Logos, het Woord, dat in den beginne bij God was. En als zodanig is hij voornamelijk een machtige, heerlijke verschijning. Dat voor ons over het algemeen het woord tegenwoordig zo weinig betekent, dat wij het veelal beschouwen als een voorbijgaand geluid, dat spoedig in de wind vergaat, iets dat niet veel om het lijf heeft, is een recht treurig teken omtrent ons zieleleven.

De spraak moet bij ieder mens de voortdurende ademtocht der levende ziel zijn, die God hem heeft ingeblazen; een voortdurende openbaring van het eeuwige in de tijd, en als zodanig het hoogste, wat de mens kan voortbrengen.

Want gelijk God door Zijn woord de wereld heeft geschapen, kan ook de mens door zijn woord steden grondvesten en vernielen, wetten geven, oorlog voeren en vrede maken, kortom dag aan dag onmetelijk veel goed of kwaad doen. Maar hoe wordt, en misschien nooit sterker dan in onze dagen, deze heilige macht des woords misbruikt en geminacht.

Zelfs afgezien van zovele leugens en goddeloze woorden, welk een woordenstroom komt er voortdurend over onze lippen. En wat zijn deze onze woorden? Meestal onbezonnen, onbeduidend, oppervlakkig, zonder merg

en pit; woorden en frazen, die slechts uit de mond, niet uit het hart uitgaan.

Hoe worden niet in 't gezellig verkeer, bij verplichte bezoeken, bij felicitaties en condoleanties, enige conventionele frazen uitgesproken, waarop men met van buiten geleerde en evenzo weinig gemeente algemeenheden antwoordt, zodat men eigenlijk zich werkelijk verbaast, wanneer een mens blijkt te menen, wat hij zegt.

Wat ledigheid, holheid, platheid, wat nietigheid en doodsheid der ziel openbaart zich daardoor.

Welk een schuld hopen wij zo op ons hoofd tegen de dag des gericht, want God neemt het met onze woorden heel wat ernstiger op dan wij. Zij zijn voor Hem van meer gewicht dan voor ons. Hij schrijft ieder woord in Zijn boek en is van plan, ze eenmaal op de rij af grondig te onderzoeken, en ons

tot verantwoording te roepen, wegens ieder niet bepaald slecht, maar eenvoudig ijdel woord. Uit uwe woorden zult gij gerechtvaardigd en uit uwe woorden zult gij veroordeeld worden. ^{Mat. 12:37}

Ieder woord is een werk, goed of slecht. Het staat, nauwelijks uitgesproken, spoedig als met diamant gegriffeld in de grote fonograaf van het heelal, en zal eens weerklinken, tot onze straf en schande of tot onze vreugde, wanneer de engelen de grote cylinder in beweging brengen.

De grootheid en de macht van een mens meten zich af naar de grootheid en de macht van zijn woord.

Daarvan zijn de grote wetgevers en hervormers in de wereldgeschiedenis tot op onze tijd ons ten voorbeeld. Ja, wij zelf zijn daarvan het bewijs, waar wij ook zo vaak woord en mens vereenzelvigen en van Goethe en Dante, Virgilius en Homerus spreken, alsof wij de personen op het oog hadden, terwijl wij toch eigenlijk alleen hun woord bedoelen en dat kennen.

Zo legt ook Christus op Zijn woorden de meeste nadruk. "Indien gij Mijn woord geloofdet." "Het woord dat Ik spreek zal hen oordelen in de jongste dag." "Hemel en aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan." Zij zijn gewichtiger en groter dan Zijn wonderen, zoals Hij Zelf het uitspreekt: "Zij hebben Mozes en de profeten, indien

zij deze niet geloven, zij zullen zich niet laten gezeggen ook indien iemand van de doden opstond."

Terwijl de Joden met recht van Hem getuigden: "Geen mens heeft ooit gesproken gelijk deze Mens," belooft Christus aan degenen die in Hem geloven, dat zij wonderen zullen doen als Hij, ja nog groter. Maar een woord machtiger dan 't Zijne zal niemand spreken.

Ook Petrus erkent zulks; hij zegt niet: Wij volgen U, omdat wij Uw wonderen gezien hebben, maar "Tot Wie zullen wij heengaan, Gij hebt de woorden des eeuwigen levens."

Hiermede wordt een oordeel geveld over allen, die ten allen tijde en ook nog heden zeggen: "Ja, wanneer ik slechts Jezus' wonderen had gezien, ik zou in Hem geloven." Want zij hebben Zijn woord, dat groter is en geloven toch niet. Hier willen wij het, in deze twijfelzieke, geestelijk zo zenuwzwakke tijd, die daardoor zulk een wondervrees heeft, uitspreken; wij achten het niet nodig, hier de wonderen van Christus, een voor een nader te bespreken. Het spreekt toch vanzelf, dat wanneer Christus "van God gekomen" is, het wonder het element is, waarin Hij Zich vrijelijk beweegt.

Heeft niet Rousseau, waarlijk geen vriend van het christendom, het uitgesproken: "Wie nog vraagt, of God wonderen doen kan, behoort thuis in een gekkenhuis."

God is het wonder! Wie niet aan het wonder gelooft, gelooft niet aan God, ook wanneer hij meent, dat hij aan Hem gelooft. Hij is te zwak van geest om én het wonder én God te begrijpen.

Dat de woorden van Christus machtiger zijn dan enig woord door een mens gesproken, bemerkt men aan de uitwerking. Hij kwam in de wereld, sprak woorden des eeuwigen levens, en lichtte daarmee de oude wereld uit haar voegen. Anderen zijn ook als martelaars aan het kruis gestorven, hebben doden opgewekt en zieken genezen, wie heeft echter met zijn woord zulke grote dingen tot stand gebracht?

Vóór 1800 jaren zat de beheerser der toenmalige wereld, keizer Tiberius, in zijn prachtige villa, op 't eiland Capri. In de haven wachtten steeds snelvarende galeien op zijn bevelen, om ze heen te voeren naar alle hemelstreken. Talrijke legioenen van gevreesde soldaten gehoorzaamden hem op zijn wenken.

In Rome sidderde zelfs de machtige Senaat voor hem. Aan die Senaat schreef de levensmoede, sombere, door gewetensangst gekwelde keizer met gouden schrijfstift deze woorden: "Verzamelde Vaderen, zo doen mij de goden en zo doen zij daartoe, wanneer ik weet wat ik u schrijven moet of niet schrijven moet."

Terzelfder tijd zat echter in een kleine verwijderde provincie van het rijk

van Tiberius een onbekend man, een zijner onderdanen, van wie hij niets afwist, op een berg aan de zee van Galilea. Hij werd omringd door enige arme vissers, door bedelaars en vrouwen uit het volk, met zieke kinderen op hun arm, zich afslovene voor het dagelijks brood. Tot hen sprak hij: "Zalig gij armen, want uwer is het koninkrijk der hemelen. Zalig die hongert, want gij zult verzadigd worden. Zalig die weent, want gij zult lachen. Weest niet bezorgd, zeggende: Wat zullen wij eten, wat zullen wij drinken, waarmee zullen wij ons kleden; uw hemelse Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft." Hij wees hen op de liliën des velds, die bloeiden aan zijn voet, en op de vogelen des hemels, die over zijn hoofd fladderden.

Waar is nu Tiberius en zijn legioenen? Waar zijn zijn paleizen en hun pracht? Waar is de Senaat gebleven, en het romeinse rijk? Vraag er de duizenden eens naar, die rondom u, ter aarde gebogen in 't zweet huns aanschijns hun dagelijks brood zuur verdienen. Zij weten het niet, zij hebben de namen nooit gehoord. De woorden echter van die arme man klinken nog altijd de wereld door; door honderden zendelingen aan alle volken verkondigd, in duizenden kerken gepredikt, in miljoenen bijbels in allerlei taal gelezen. Zij troosten nog altijd de armen, zij versterken de zwakken, zij leren de mensen geduldig leven en zalig sterven.

Maar hoe is het gesteld met de woorden die wij spreken?

Godsdienst of Zaligheid

door **Jb. Klein Haneveld, 1971**

Laten we beginnen met elkaar goed te begrijpen: Wanneer we spreken over "zaligheid", hebben we het niet over "godsdienst." Velen menen, dat zaligheid en godsdienst eigenlijk hetzelfde is, maar dit is een vergissing. Zaligheid en godsdienst zijn in de grond der zaak helemaal niet hetzelfde, want u kunt er heel wat godsdienst op na houden, zonder ook maar een beetje zaligheid te bezitten.

Hoe verkrijgt men zaligheid?

In het oorspronkelijke is het woord godsdienst afgeleid van een woord, dat eigenlijk betekent: Letten op; zorgen voor. Het is het tegenovergestelde van veronachtzamen.

Het is een goede zaak, om te zorgen voor de dingen van Gods Koninkrijk; maar zelfs dit zal niets baten, tenzij het leidt tot zaligheid. Godsdienst op zichzelf is dood; zaligheid daarentegen is leven.

Onze Heer en Heiland Jezus Christus deelt ons in Zijn gesprek met Nicodemus mee, hoe zaligheid wordt verkregen, als hij zegt:

"Tenzij dat iemand wederom geboren worde, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien." Joh. 3:3

"Zo iemand niet geboren wordt uit water en Geest, hij kan in het Koninkrijk Gods niet ingaan." Joh. 3:5

"Gijlieden moet wederom geboren worden." Joh. 3:7

Een ander weg is er niet.

Niemand wordt zalig door godsdienstig te worden, of zich bij de één of andere kerk aan te sluiten.

Ook niet door een nieuwe bladzijde op te slaan en te trachten God te dienen. Evenmin door te bidden en zijn zonden te belijden. (De belofte van 1Joh. 1:9 is voor degenen, die reeds gered zijn!)

Ook niet door spijt te hebben over begane zonden.

Zelfs niet door God te vragen om vergeving van zonden.

Door geen dezer middelen is de zaligheid te verkrijgen.

Zaligheid krijgt men alleen door een beslist aannemen van de Heere Jezus Christus als zijn persoonlijke Heiland en Verlosser.

Op hetzelfde ogenblik, waarop dit beliste aannemen plaats heeft, is de zaligheid een volkomen feit geworden.

Dit wordt heel duidelijk aangetoond in Joh. 1:11 en 12:

"Hij was in de wereld..... en de wereld heeft Hem niet gekend. Hij is gekomen tot het Zijne, en de Zijnen hebben Hem niet aangenomen. Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven."

Het volgende vers vertelt dan, wat er gebeurt met degenen, die Hem aangenomen hebben, dat wil zeggen: degenen, die in Zijn Naam geloven:

"Welke niet uit den bloede, noch uit de wil des vleses, noch uit de wil des mans, maar uit God geboren zijn." Joh. 1:13 Zij worden "Uit God geboren."

En evenzo is het heden ten dage. Zovelen als de Heer Jezus Christus als hun persoonlijke Heiland aannemen, al het ander opgeven en zich alleen aan Hem vastklemmen voor hun zaligheid worden ogenblikkelijk en voor altijd gered. Jezus' eigen verklaring blijft waar voor alle tijden:

"Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Die Mijn woord hoort, en gelooft Hem, Die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in de verdorpenis, maar is uit den dood overgegaan in het leven." Joh. 5:24

Drie tijden

Ten eerste is er een verleden tijd. Wanneer iemand de Heere Jezus als zijn persoonlijke Zaligmaker aanneemt, dan mag hij van dat ogenblik af steeds weer naar waarheid zeggen: "Ik ben gered." Dit werk is het werk van één ogenblik. Het is de redding van de stráf der zonde.

Er is echter ook een tegenwoordige tijd. Zodra iemand is wedergeboren, begint de Heilige Geest Zijn werk in Hem te doen (zowel wat betreft het willen doen, als het dóen van Gods wil) en hem aan het beeld van Christus gelijkvormig te maken. Dit werk is een proces, het is de verlossing van de mácht der zonde.

En tenslotte is er ook de toekomstige tijd. Wanneer de Heer Jezus wederkomt, zal het zijn om ".....zonder zonde gezien te worden van degenen, die Hem verwachten tot zaligheid." Heb. 9:28

Wij verwachten: "De Heere Jezus Christus, Die ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat hetzelfde gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam." Fil. 3:20, 21

Eerst dan zullen wij, terwijl we nu reeds Gods kinderen zijn, plotseling veranderd worden naar het beeld van Christus; wij zullen Hem dan gelijk wezen, want we zullen Hem zien, gelijk Hij is. 1Joh. 3:2 Dit werk zal plotseling plaats hebben. Het is de verlossing van de aanwezigheid der zonde. Dit is de weg. Bewandel deze.

Godsdienst of Zaligheid

door Jb. Klein Haneveld, 1949

"En de zaligheid is in geen Anderen; want er is ook onder den hemel geen andere Naam, Die onder de mensen gegeven is, door Welken wij moeten zalig worden." Hand. 4:12

Hoe duidelijk en eenvoudig. Er zijn vele namen onder de hemel, waarin wij godsdienst kunnen vinden. Maar de zaligheid kan slechts in Eén gevonden worden. "Er is ook onder de hemel geen andere Naam onder de mensen gegeven."

Allen hebben gezondigd en derven de heerlijkheid Gods, Rom. 3:23 en daarom hebben allen een Zaligmaker nodig:

"Want de bezoldiging der zonde is de dood, maar de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere." Rom. 6:23

Te Golgotha betaalde Hij de vreselijke straf der zonde voor allen, die Hem willen aanvaarden. Doch Hij is niet de vloekdood gestorven om de mensen een godsdienst te geven, maar om de mensen zalig te maken.

Er is geen zaligheid in priesters of predikanten, in boetedoening of gebeden, in bekering, berouw of vormen. Hoe goed deze dingen op zichzelf wellicht ook mogen zijn, zij zijn volkomen machteloos om zalig te maken.

Vele mensen nemen bereidwillig deel aan kerkelijk werk en ceremonieën, terwijl zij weigeren plaats te nemen als schuldige zondaars aan de voet van het kruis.

Vele mensen geloven graag de waarheden, die in Gods Woord staan, terwijl zij weigeren te geloven in de Heiland, Die door Zijn lijden en sterven aan het kruis van Golgotha de kostbare gave van het eeuwige leven kan schenken.

"Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven; maar die den Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem." Joh. 3:36

Godsdienst bestaat in het naleven van vormen, ceremonieën, voorschriften, wetten en geboden.

Zaligheid bestaat in het ontvangen van een nieuw leven, door te geloven in een Persoon.

Wij kunnen de leer van het christendom aanvaarden zonder de Christus van het christendom te aanvaarden.

Godsdienst voorziet ons van een kleed der gerechtigheid van eigen makelij. Maar God zegt, dat al onze gerechtigheden voor Hem een wegwerpelijk kleed zijn:

wegwerpelijk kleed; en wij allen vallen af als een blad, en onze misdaden voeren ons henen weg als een wind."
Jes. 64:6

"Doch wij allen zijn als een onreine, en al onze gerechtigheden zijn als een

"Er is een weg, die iemand recht schijnt; maar het laatste van dien zijn wegen des doods." Spr. 14:12

Godsdienst is wat de mens doet voor God
Zaligheid is wat God doet voor de mens

Godsdienst is: Ik breng het werk mijner handen.
Zaligheid is: Ik moet gaan met lege handen

Godsdienst is vertrouwen in een werk dat wij doen
Zaligheid is vertrouwen in een werk dat door Hem gedaan is

Godsdienst hangt af van ons gedrag
Zaligheid hangt af van ons geloof

Godsdienst is: Wij moeten ons best doen
Zaligheid is: Wij moeten Gods Beste aanvaarden

Godsdienst hangt af van onze bekwaamheid
Zaligheid hangt af van Zijn bekwaamheid

Godsdienst tracht in een offer te voorzien
Zaligheid vertrouwt in een gebracht offer

Godsdienst is streven om in de hemel te komen
Zaligheid is de zekerheid van hemels burgerschap

Godsdienst tracht ons te brengen uit de duisternis naar het licht
Zaligheid brengt ons uit de dood in het leven

Godsdienst is: Wij moeten tot een kerk behoren
Zaligheid is: Wij moeten Christus toebehoren

Jeugd-weekend

Ook dit jaar wordt er door het NBC weer een Bijbelstudie-weekend voor jongeren van 18 t/m 30 jaar georganiseerd.

Hierbij willen we jou/jullie (weer) van harte uitnodigen om er in het weekend van **24 t/m 26 oktober** bij te zijn. Ook in 1997 hebben we weer de gelegenheid om, voor de vijfde maal inmiddels, elkaar op "De Bron" in Dalfsen te ontmoeten rondom het Woord van God, de Bijbel. Dit jaar neemt broeder Ab, samen met ons, weer een heel weekend de tijd voor het onderwerp:

Wandelen in de voetstappen van Jezus, de zoon van Jozef.

(1 Petrus 2:21/Lucas 3:23)

De indeling van het weekend is, zoals vertrouwd, als volgt: je wordt vrijdagavond rond 19.00 uur verwacht. Van 20.00 tot 21.00 uur beginnen we het weekend met zingen en een inleidend Woord. Op zaterdagmorgen en -avond en zondagmorgen en -middag geeft broeder Ab bijbelstudie over bovengenoemd onderwerp. Daarna is er ruim tijd voor ontspanning en gesprekken. Zondagmiddag rond 16.30 uur hopen we het weekend af te sluiten. Op de zaterdagmiddag kun je van alles ondernemen zoals wandelen, winkelen, zwemmen, karten e.d., of gewoon gezellig samen zijn en tijd hebben om bij te praten.

Ook dit jaar is de prijs weer zo laag mogelijk gehouden en bedraagt f 135,- p.p. Aanmeldingen uiterlijk voor 1 oktober, bij Arno of Margriet. Vragen? Bel Arno of Margriet even. Dan heb je meteen antwoord.

Arno Smedema, De Iepen 17, 7681 AT Vroomshoop, Tel.: 0546-643901

Margriet de Bruin, Jongemastraat 49, 8701 JC Bolsward, Tel.: 0515-572919

Klaas Boersma, P.Schuurmanstraat 6, 8701 CX Bolsward; Tel/fax. 0515-573468

Nederlands Bijbelstudie Contactdag

**zaterdag 13 sept 1997, 10.00 uur in 't Poshuis, Munnikenweg 58,
't Harde**

met als onderwerp

Gods akkerwerk & Gods Gebouw

Gelegen aan de bosrand en de markt op loopafstand van het winkelcentrum Snelweg A28 Amersfoort-Zwolle; Afrit 't Harde, 1e weg links; 4e weg rechts

---

Agenda

Bijbelstudies o.l.v. Ab Klein Haneveld worden D.V. en onder voorbehoud gehouden in de volgende plaatsen:

SOEST Zaterdag 27 sep, 14:00 uur
Zie bladzijde 14

**'t HARDE zaterdag 13 sep, 15 nov,
17 jan, 14 mrt, 9 mei, 10.00 uur,
't Poshuis, Munnikenweg 58
Nederlands Bijbelstudie Contactdag**

ALKMAAR donderdag 2/16/30 okt,
13/27 nov, 19.45 uur, "Delta",
Noorderkade 50

De brief aan de Romeinen

AMSTERDAM zaterdag 18 okt, 22
nov, 15.00 uur, Postjesweg 150
Romeinen 9 t/m 11

BEVERWIJK zondag 7 dec,
10.00 uur, B.H.K.-gebouw,
Groenelaan 74

BOLSWARD woensdag 8/22 okt, 5/
19 nov, 20.00 uur, Gebouw Petra,
Burg. Praamsmalaan 18A

BOLSWARD zondag 14 sep, 9 nov,
9.30 uur, Gebouw Petra,
Burg. Praamsmalaan 18A

DRACHTEN donderdag 9/23 okt, 6/
20 nov, 20.00 uur, Rode Kruis ge-
bouw, De Geeuw 31

Het boek Jozua

DRACHTEN zondag 14 sep, 9 nov,
14.00 uur, Rode Kruis gebouw,
De Geeuw 31

EINDHOVEN woensdag 1/15/29 okt,
12/26 nov, 20.00 uur, Emmaüs-
kerk, Barriereweg

EMMEN maandag 6/20 okt, 3/17
nov, 19.30 uur, Cultureel Cen-
trum Ichthuskerk, Walstraat 21
De brief aan de Filippenzen

HARMELEN maandag 29 sep, 13/27
okt, 10/24 nov, 20.00 uur, H.I. -ge-
bouw, Willem Alexanderlaan 1
De profetieën van Ezechiël

LEERDAM zondag 7/21 sep, 5/19
okt, 2/16/30 nov, 10.00 uur West-
End, v Gentstraat t/o nr. 19

NIEUWLEUSEN zondag 28 sep, 9
nov, 21 dec, 19.30 uur, Chr. Mavo
De Rank

De Volkeren, Israël & Gemeente

OLDEBROEK dinsdag 30 sep, 14/28
okt, 11/25 nov, 20.00 uur; Sta-
tionsweg 43;

Johannes over Jezus

SCHEVENINGEN dinsdag 7/21 okt,
4/18 nov, 20.00 uur

"W.O.S." Badhuisstraat 175

De 1e brief aan Timotheüs

URK vrijdag 10/24 okt, 7/21 nov,
20.00 uur Kantine v.d. Lee,
Schulpengat 2

Het boek Prediker

VROOMSHOOP vrijdag 3/17/31 okt,
14/28 nov, 20.00 uur, 't Flierpark,
Bevert 2a

Toespraken in Handelingen

WEZEP zondag 7/21 sep, 5/19 okt, 2/
16/30 nov, 17.30 uur; De Oranje-
hof, Kerkweg 2

Geliefde lezer,

De tijd gaat snel. De zomerconferentie in Wuppertal is alweer achter de rug. Op het moment dat u deze circulaire ontvangt zitten we met een groep in Zuid-Frankrijk, waar we de sporen van het vroege christendom nazoeken. Daarna gaat het winterseizoen weer van start met alle geregelde bijbelstudieavonden. Een blik op de agenda zegt genoeg!

De jongeren onder ons, ruwweg van 18 tot 30, beveel ik het jeugdweekend aan, dat van 24 tot en met 26 oktober in Dalfsen gehouden wordt. Zie blz. 22.

We overwegen om het komend (voor) jaar ook weer een reis naar Israël en Jordanië te maken. Heeft u belangstelling, laat het ons dan a.u.b. even weten, dan weten we of we er mee door moeten gaan. In onze volgende circulaire zullen we u dan nader kunnen berichten.

Wij zijn onze Heer dankbaar, dat we, mede dankzij vele bijdragen, in staat zijn om het werk, de bediening van het Woord van God, voort te zetten. Wilt u daar ook in delen, dan wijzen wij u op onze bank- en gironummers in de kolom naast deze.

In de hoop op Zijn komst in heerlijkheid verblijven wij,

Nederlands Bijbelstudie Centrum

Nederlands Bijbelstudie Cassettes

Nederlands Bijbelstudie Conferenties

Nederlands Bijbelstudie Contactdagen

Nederlands Bijbelstudie Circulaire

is een uitgave van

Nederlands Bijbelstudie Centrum

Correspondentieadres
Benny Goodmanstraat 40
1311 RA Almere
telefoon/fax 036-5362976

Postbank 5567669
Rabobank 308747046

ten name van
Nederlands Bijbelstudie Centrum
Pater Schuurmanstraat 6
8701 CX Bolsward

Samenstelling en redactie
Ab & Han Klein Haneveld

Vormgeving
Han Klein Haneveld